Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0824U002371

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-07-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Наумкін Олексій Олегович

2. Oleksii Naumkin

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 48007 081 Право

Дата захисту: 20-08-2024

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача: Московський районний суд міста Харкова

Код за ЄДРПОУ: 02894088

Місцезнаходження: пр. Ювілейний, 38-Є, Харків, Харківський р-н., 61153, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 6279

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.85.51

Тема дисертації:

1. Криміналістична характеристика та особливості розслідування сексуального насильства в умовах війни

2. Forensic characteristics and features of sexual violence investigation in war conditions

Реферат/анотація:

1. У дисертації за результатами наукових досліджень та положень чинного законодавства обґрунтовано, що розробка окремої криміналістичної методики розслідування сексуального насильства в умовах війни є актуальною та доречною. Сформульовано теоретичні положення та практичні рекомендації, що можуть бути використані для побудови криміналістичних методик розслідування інших різновидів злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. Висвітлено змістовне наповнення поняття насильства в контексті суспільно-небезпечного явища кримінального правопорушення. Проаналізовано думки учених щодо трактування сексуального насильства, що дозволило запропонувати власне авторське бачення даного терміну, а також виокремити характерні ознаки досліджуваної наукової абстракції. З'ясовано місце та значення криміналістичної класифікації злочинів будь-якого типу в побудові дієвої криміналістичної методики. Зауважено, що перша виступає підставою систематизації останньої. Акцентовано увагу на вагомий вплив елементів складу злочину на побудову такої інформаційної моделі. Здійснено аналіз наукових праць щодо криміналістичної класифікації злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи,

зокрема зґвалтування. Запропоновано в основу криміналістичної класифікації сексуального насильства в умовах війни вмонтувати два взаємопов'язаних критерії як то кримінального-правовий та криміналістичний. Така концепція дозволила розробити ґрунтовні теоретичні положення та дієві практичні рекомендації щодо особливостей розслідування кримінальних правопорушень відзначеної категорії. Виокремлено критерії криміналістичної класифікації сексуального насильства в умовах війни. Через призму наукової дискусії розглянуто позиції учених щодо визначення поняття «особа злочинця» в кримінологічному та криміналістичному сенсі. Вказано, що сам факт наявності соціально-негативних ознак у будь-якої людини не визначають лінію її поведінки, не спонукають до вчинення злочину та не наділяють її образ суспільною небезпечністю. Встановлено індивідуальні показники особи злочинця, які прямо чи опосередковано могли вплинути на його суспільно-небезпечну поведінку. Систематизовано інформацію про насильника у кримінальних провадженнях щодо злочинів, передбачених ст. 153 КК України, за критеріями кримінально-правового, тактичного, криміналістичного та кримінологічного значення. Типізовано особу злочинця під час розслідування сексуального насильства в умовах війни за соціально-демографічними та морально-психологічними показниками. Відзначено, що інформаційних масив про особу потерпілого лежить в основі організації досудового розслідування кримінальних правопорушень. Виділено ряд факторів-індикаторів, що впливають на поведінку жертви за вказаним різновидом статевих злочинів. Проаналізовано міжнародний досвід та положення вітчизняного законодавства щодо встановлення кола постраждалих від злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. Здійснено типізацію особи потерпілого у кримінальних провадженнях щодо сексуального насильства в умовах війни за відповідними криміналістично значимими підставами. Розкрито зміст способу злочину як обов'язкового складового елементу будь-якого суспільно небезпечного діяння, що переслідується законом України про кримінальну відповідальність. З'ясовано відмінність роз'яснення наведеної дефініції з урахуванням предметної області науки криміналістики та кримінального права. Наведено позиції учених щодо виокремлення способів вчинення зґвалтування як різновиду статевих злочинів. Узагальнення судової та слідчої практики щодо сексуального насильства в умовах війни, статистичних даних в результаті інтерв'ювання слідчих, дотичних до їх розслідування, дозволило типізувати способи вчинення злочинів, що розглядаються, у чотири великі групи з урахуванням відомостей про характерну лінію поведінки особи злочинця до, під час та безпосередньо після реалізації незаконного умислу. Констатовано криміналістичну значимість слідової картини під час досудового розслідування сексуального насильства в умовах війни. Розмежовано інформаційну цінність поняття «речові докази» та «сліди злочину». Наведено думки вчених щодо їх диференціації з урахуванням сутності, механізму утворення та результатів взаємодії. Виділено слідову картину характерну для кримінальних правопорушень, передбачених ст. 153 КК України, що об'єднує в собі як матеріальні, так й ідеальні відображення. Беззаперечним є той факт, що власне особа потерпілого та особа злочинця є носіями ідеальних слідів сексуального насильства також.

2. The dissertation, based on the results of scientific research and the provisions of current legislation, substantiates that the development of a separate forensic methodology for investigating sexual violence in war conditions is relevant and appropriate. The theoretical provisions and practical recommendations that can be used to build forensic methods for investigating other types of crimes against sexual freedom and sexual inviolability of a person are formulated. The content of «violence» in the context of the socially dangerous phenomenon of a criminal offence is highlighted. The opinions of scholars on the interpretation of sexual violence are analysed, which has allowed to suggest the author's own vision of this term, as well as to highlight the characteristic features of the studied scientific abstraction. The place and significance of the forensic classification of crimes of any type in creating an effective forensic methodology are determined. It is emphasised that the former is the basis for systematisation of the latter. The attention is focused on the significant impact of elements of crime on the construction of such an information model. The analysis of scientific works on the forensic classification of crimes against sexual freedom and sexual inviolability of a person, in particular, rape, is carried out. It is suggested that the forensic classification of wartime sexual violence should be based on two interrelated criteria, namely, criminal law and forensic criteria. This concept has allowed to develop sound theoretical provisions and effective practical

recommendations on the specifics of investigation of criminal offences in this category. Criteria for the forensic classification of sexual violence in war are outlined. Through the prism of scientific discussion, the views of scholars on the definition of the concept of «criminal personality» in the criminological and forensic sense are considered. It is stated that the mere fact of having socially negative characteristics of any person does not determine the line of his/her behaviour, does not encourage him/her to commit a crime and does not endow his/her image with public danger. The individual characteristics of the offender's personality, which could directly or indirectly influence his or her socially dangerous behaviour, are identified. The information on the rapist in criminal proceedings concerning crimes under Article 153 of the Criminal Code of Ukraine is systematised by the criteria of criminal law, tactical, forensic and criminological significance. The personality of the offender during the investigation of sexual violence in wartime is typified by socio-demographic, moral and psychological indicators. It is specified that the information array on the victim's identity is the basis for organising pre-trial investigation of criminal offences. The range of factors-indicators influencing the victim's behaviour in this type of sexual offences is highlighted. The international experience and provisions of national legislation on establishing the circle of victims of crimes against sexual freedom and sexual inviolability of a person are analysed. The typification of the victim in criminal proceedings concerning sexual violence in wartime is made on the basis of the relevant forensically significant grounds. The content of the crime method as a compulsory component of any socially dangerous act prosecuted by the law of Ukraine on criminal liability is revealed. The difference between the explanation of the above definition with regard to the subject area of the science of criminalistics and criminal law is clarified. The views of scholars on the allocation of methods of committing rape as a type of sexual offence are presented. The generalisation of judicial and investigative practice on wartime sexual violence, as well as statistical data from interviews with investigators involved in their investigation, allowed to typify the ways of committing the crimes under consideration into four large groups, taking into account information about the characteristic behaviour of the offender before, during and immediately after the realisation of the illegal intent. The forensic significance of the trace pattern in the pre-trial investigation of sexual violence in war is stated. The information value of the concepts of «material evidence» and «traces of crime» is distinguished. The views of scientists on their differentiation are presented, taking into account the essence, mechanism of formation and results of interaction. The trace pattern characteristic of criminal offences under Art. 153 of the Criminal Code of Ukraine is highlighted, which combines both material and ideal reflections. It is undeniable that the victim's own personality and the offender's personality are also carriers of ideal traces of sexual violence.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Наумкін О.О. Сутність та криміналістична класифікація сексуального насильства в умовах війни. Вісник Кримінологічної асоціації України. 2023. № 3 (30). С. 156-169.
- Наумкін О.О. Тактичні особливості проведення огляду місця події під час розслідування сексуального насильства в умовах війни. Форум Права. 2023. 77 (4). С. 82-92.
- Наумкін О.О. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування сексуального насильства в умовах війни. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2024. Вип. 1 (104), ч. 1. С. 201-214.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кікінчук Василь Васильович

2. Vasyl V. Kikinchuk

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2241-6384

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чорноус Юлія Миколаївна

2. Yuliya M. Chornous

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9710-4858

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, 1, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Спіцина Ганна Олександрівна

2. Hanna O. Spitsyna

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9131-0642

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" Міністерства юстиції України

Код за ЄДРПОУ: 02883133

Місцезнаходження: вул. Золочівська, буд. 8-а, Харків, Харківський р-н., 61177, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Абламський Сергій Євгенович

2. Serhii Y. Ablamskyi

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4716-3985

Додаткова інформація: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210260080

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Степанюк Руслан Леонтійович

2. Ruslan L. Stepanyuk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8201-4013

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Гусєва Влада Олександрівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Гусєва Влада Олександрівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Невядовський Владислав Олегович
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна